

Sygn. akt IV U 2851/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2013r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania A. M.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – Oddział (...) w O.

z dnia 16 listopada 2012r., znak: (...), (...): (...)

z udziałem E. M.

o ustalenie niepodlegania ubezpieczeniu społecznemu

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż zainteresowana E. M. nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 14 września 2012r.

Sygn. akt IV U 2851/12

UZASADNIENIE

Skarżący A. M. wniósł odwołanie od decyzji znak (...), (...): (...) z dnia 16 listopada 2012r., wydanej z upoważnienia pozwanego Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przez Oddział (...) Kasy w O. (dalej: KRUS), którą ustalono, że po pierwsze zainteresowana E. M. podlega od dnia 14 września 2012r. ubezpieczeniu społecznemu rolników i po drugie, że do opłacenia składek za zainteresowaną odpowiedzialni są ona sama i skarżący. Skarżący twierdził, że zainteresowana nie jest współposiadaczką gospodarstwa, nie jest żoną rolnika, nie mieszka ani na terenie gospodarstwa, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie i nie prowadzi działalności rolniczej.

W odpowiedziach na odwołanie pozwany organ wniósł o oddalenie odwołania z powołaniem się na przepisy art. 4 ust. 1 i 2, art. 7, art. 16 i art. 38 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008r. Nr 50 poz. 291 ze zmianami). Wyjaśniono, że zainteresowana jest współwłaścicielką gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego, z czego wynika domniemanie skutkujące podleganiem ubezpieczeniu społecznemu rolników po ustaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

O oddalenie odwołania wniosła również zainteresowana, która wprawdzie przyznała, że od 5 lat nie prowadzi działalności rolniczej i mieszka poz gospodarstwem pozostającym w posiadaniu skarżącego, jednak opłaciła zaległe składki, a nie ma innego tytułu do ubezpieczenia społecznego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 sierpnia 2001r. skarżący nabył do majątku wspólnego małżeńskiego swojego i zainteresowanej nieruchomości rolną położoną we wsi B. gm. B. o powierzchni fizycznej 0,91 ha i przeliczeniowej 1,12 ha.

(bezsporne, ponadto kopia umowy sprzedaży k.15-16 akt KRUS (...) i decyzji w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na 2001r. k.17 akt jw.)

Wyrokiem z dnia 28 października 2008r. w sprawie VI RC 1573/08 Sąd Okręgowy w Olsztynie rozwiązał przez rozwód związek małżeński skarżącego i zainteresowanej. Do dnia 13 września 2012r. zainteresowana pobierała zasiłek dla bezrobotnych.

(bezsporne, ponadto kopia wyroku rozwodowego k.3 akt KRUS (...), informacja Urzędu Pracy Powiatu (...) Filia w B. k.31 akt jw.)

Zainteresowana nie prowadzi od 2008r. działalności rolniczej, mieszka poza gospodarstwem prowadzonym przez skarżącego (obecnie w E.) i nie korzysta w żaden sposób z przychodów uzyskiwanych przez skarżącego z przedmiotowej nieruchomości rolnej. Skarżący prowadzi m.in. przy wykorzystaniu tej właśnie nieruchomości działalność agroturystyczną. Zainteresowana pozostaje bez pracy.

(dowód: zeznania skarżącego i zainteresowanej z rozprawy w dniu 10 maja 2013r., także w związku z ich wyjaśnieniami z tej samej rozprawy)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie w ocenie Sądu zasługiwało na uwzględnienie, gdyż postępowanie dowodowe potwierdziło twierdzenia skarżącego.

W pierwszym rzędzie należy przywołać przepisy zastosowane przez pozwany organ rentowy, gdyż wskaże to na okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia. Rzeczywiście jest tak, że z art. 4 ust. 1 i 2, art. 7, art. 16 i art. 38 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wynika, iż po pierwsze ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny oraz domownik takiego rolnika, jeżeli rolnik ten lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, po drugie że składki na ubezpieczenie za każdego ubezpieczonego opłaca rolnik, a jeżeli działalność rolnicza jest prowadzona na rachunek kilku osób, obowiązek opłacenia składki ciąży na nich solidarnie, przy czym obowiązek opłacenia składki powstaje od dnia, w którym powstało ubezpieczenie, a ustaje od dnia, w którym ustało ubezpieczenie, po trzecie wreszcie, iż przy ustalaniu podlegania ubezpieczeniu domniemywa się m.in., że właściciel gruntów zaliczonych do użytków rolnych prowadzi działalność rolniczą na tych gruntach i że jeżeli własność taka przysługuje kilku osobom – każda z tych osób uczestniczy w prowadzeniu działalności rolniczej. Wskazać ponadto trzeba na art. 5 powołanej ustawy, zgodnie z którym przepisy ustawy dotyczące ubezpieczenia rolnika i świadczeń przysługujących rolnikowi stosuje się także do małżonka rolnika, chyba że ten małżonek nie pracuje w gospodarstwie rolnika ani w gospodarstwie domowym bezpośrednio związanym z tym gospodarstwem rolnym, oraz na art. 6 pkt 1 i 2 tejże ustawy, w którym zdefiniowano, że rolnik to pełnoletnia osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osoba, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia, zaś domownik to osoba bliska rolnikowi, która a) ukończyła 16 lat, b) pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie i c) stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

Wprawdzie bezspornie skarżący i zainteresowana są współwłaścicielami nieruchomości rolnej o powierzchni przeliczeniowej przekraczającej powierzchnię 1 ha przeliczeniowego i zainteresowana nie podlega ubezpieczeniu społecznemu z innego tytułu, nie spełnia ona jednak pozostałych przesłanek podlegania ubezpieczeniu społecznemu

rolników. Po pierwsze zainteresowana nie pozostaje od 2008r. w związku małżeńskim z prowadzącym przedmiotowe gospodarstwo rolne skarżącym, a po drugie od czasu rozvodu nie mieszka w tymże gospodarstwie (ani nawet w jego sąsiedztwie) i ani nie prowadzi działalności rolniczej osobiście i na własny rachunek, ani też nie pracuje stale w gospodarstwie rolnym jako domownik skarżącego. Przedmiotowe gospodarstwo prowadzi tylko skarżący i tylko na swoją rzecz, a zainteresowana nie korzysta ze swojej współwłasności w jakikolwiek sposób. Te ostatnie okoliczności, Sąd ustalił w oparciu o dowód z przesłuchania skarżącego i zainteresowanej. Zeznania te były zgodne, a ponieważ znajdowały oparcie zarówno w dokumencie w postaci wyroku rozwodowego, jak i w przebiegu postępowania, w toku którego zachodziła potrzeba ustalenia miejsca zamieszkania zainteresowanej, Sąd uznał te zeznania za wiarygodne i przydatne dla ustalenia stanu faktycznego sprawy.

W opisanej sytuacji domniemania faktyczne z art. 38 pkt 1 i 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zostały obalone, a konsekwencją tego musiało być ustalenie, iż zainteresowana nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników, gdyż nie jest ani rolnikiem, ani żoną rolnika, ani jego domownikiem. Skutkowało to żadaną przez skarżącego zmianą zaskarżonej decyzji na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc.